

14. maj 2008

Inatsisartut suleriesianni § 36, imm. 1 malillugu ima Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarpunga:

Naalakkersuisunut apeqqut: Tupanut, immiaaqqanut imigassanullu akitsuutit qaffannerat qanoq peqqinnissamut iluaqutaasimanera aammalu akitsuutsinik qaffaanerup arlaatigut ajoqutaasimanera Naalakkersuinit nassuiaatigineqarfiginissaa kissaatigaara.

(Inatsisartunut ilaasortaq Marie Fleischer, Demokraatit)

2008-mut aningaasanik inatsisissap sammineqarnerani Naalakkersuisooqatigiit Atassut aamma Siumut akitsuutsinik arlalinnik qaffaanissanik siunnersuuteqarlutillu akuersiput.

Naalakkersuisut malillugit akitsuutsinik qaffaaneq ilorraap tungaanut sangutitsiniarneruvoq. Pisiassat peqqinnangitsut akitsuutaat qaffanneratigut pisiariumaneqarnerat annikillisinniarpaa taamaasilluni inuiaat peqqinnerusut anguniuarlugu.

Naalakkersuisut periarfissaqarsimagaluarput akitsuutinik qaffaanermit isertitassat ilaat naatitanut nerisassanullu peqqinnartunut allanut tapiissutigisinnaallugit, periarfitalalli inuiaat peqqinnerunissaannut inerititsinnaasoq kajumerisimanngilaat.

Pisiassat inunnut uerinarfitsinnaasut akitsuutaat qaffanneqarput, tassani eqqarsaatigaakka tupat, immiaaqqat imigassallu. Tamakkuninnga pinngitsoorsinnaajunnaarsimagaanni ullormiit ullormut unitsinneqarsinnanngillat. Pinngitsoorsinnaajunnaarsimasut atuinerit annikillisinneq ajorpaat arlaatigullu sipaarniartarlutik imaluunnit akiligassatik akilinngiinnartarlugit.

Upperaara, inuit pinngitsoorsinnaajunnaarsimasut angajoqqaajulluarnissatik siulliutikkusuttaraat kisiannili aamma upperaara pinngitsoorsinnaajunnaagaq amerlasuutit ajugaasartoq, ima oqaatigalugu sikarittit 20-nik imallit iipilinit marlunnut ajugaasarput. Ullormut 20-it pujortartaraanni, amerlasoorpassuimmi taamaapput, taava 60-inik iipilisiutissaraluit akitsuutinut nakkartarput. Meeqqat iipilitugassaralui.

MIPI –p, ukiaq 2007-mi nalunaarusianni pingasuni allassimavoq, nunatsinni meeqqat quliugaangata ataaseq nuna tamat piitsuunissamut killissarititaat ataallugu inuusartoq.

Meeqqat taakua siunissaat qaammariartornaviannigilaq Naalakkersuisoqartilluta pissakinnerusut, , arlaatigut peqquteqarlutik pinngitsoorsinnaanngisaannik akitsuutitigut qaffajuannarpata.

Una angajoqqaanut isornartorsiutit isigineqassanngilaq, killormoortuanilli ikorfartuinertut. Oqaatigeriikkattut pingitsoorsinaajunaagaqarneq tamatigut piunassutsimut ajugaasarpoq. Ukiorpasuit inuuserisimasaq allannortinniaaraanni nukippassuarnik piffissarujussuamillu tigusisarpoq, tamatumanilu Naalakkersuisut suliniuteqarsimanngillat.

Maannakkut ukiup affaa qaangiuppoq Siumut Atassutillu akitsuutit qaffamatigit.

Ukiaq akitsuutit qaffanneqarnissaat pillugit oqallinnermi tunngaviit oqimaannerit ilagivaat inuiaqatigiit peqqinnerunissaat. Naalakkersuisoq isumaqarsimavoq akitsuutit qaffanerit malitseqartariaqartoq, tamannalu takuneqarsinnaavoq Naalakkersuisup oqaluuserisassat

immikkortut 90-anni, maannakkut tunartinneqarsimasumi, siullermeerlugu oqaluuserineqarnerani akissutaani.

Taamaattumik Naalackersuisoq ukuninnga apeqquteqaateqarfigerusuppara:

1. Naalackersuisooqatigiit nassuerutigerusuppaat, missingersuutini amigartooruterujussuaq matussuserniarlugu nujaarutilereersut nujaajarsimallugit, meeqqat akigalugit? Imaluunniit Naalackersuisut akitsuutsit qaffassimavaat inooriatsip allannortinnissaa siunertaralugu. Taamaassimappat assersuutininik ersarissunik takorusuppunga iliuuserisimasallu annertussusaat paaserusullugu.
2. Naalackersuisup nassuiaateqarfigninnaanerlugu qanoq akitsuutininik qaffaernerup inuiaat peqqinnerunissaanut sunniuteqarnerata uuttoorneqarnissaa / nalilersorneqarnissaa / maluginiarneqarnissaa? Piffissami qaninnerusumi ungasinnerusumilu?
3. Ukiup affaata qaangiutereernerani Naalackersuisup nassuiaateqarfigninnaanerlugu akitsuutininik qaffanneq qanoq ersarissunik inuiaat peqqissussannut sunniuteqarsimanersoq?
4. Naalackersuisut misissorsimanerlugu inuit pissakereeqisut, inuit suuteqarpianngereeqisut, ajornartorsiutillit – meeqqamullu akisussaaffimminnik tigumminissaminnik ajornartorsiuteqareeqisut tigusiffigineratigut isumaginninnikkut sunniutai?

Demokraatinit isumakuluutigaarput inatsisissatut siunnersuutip inuuniarnermi atugassarisamat, pissakinnerusunut, allanit atuiupilunnerusunut, meeqqanullu akisussaaffeqartunut, sunniuteqapilussinnaanera.

Neriullunga apeqquteqaatika ajunngitsumik tiguneqassasut pitsaasumillu meeqqat sumiginnakkat atugaarisaasa pitsaanerulernissaat pillugu suleqatigiissutiginnissaat kissaatigalugu piumasaraara ullut suliffiusut qulit qaangiuttinnagit akissutininik pinissara.

Naalackersuisoq annertunerusumik immissorneqarnissani naliliinernilluunnik piumasaqassaguni piareersimavunga. Sammisag taama pingaaruteqartigisoq isumaga malillugu partiilersornermik akornusersorneqartariaqanngilaq.

Marie Fleischer
Demokraatit